

Veel ontwikkelingen na inspectierapport arbeidsveiligheid

Brandweerlieden in Amsterdam-Amstelland spoelen elkaar na een inzet af, zodat roetdeeltjes worden weggespoeld.

De Inspectie SZW maakte voor de zomer de resultaten bekend van de controles die zij van november vorig jaar tot en met februari bij negentien veiligheidsregio's hebben gedaan. Daarbij zijn veel overtredingen geconstateerd. 'Op veel van die punten zijn inmiddels flinke stappen gezet. Door het inspectierapport en conclusies uit buitenlands onderzoek is arbeidsveiligheid een hot item. We werken hard aan alle verbeterpunten', vertelt IJle Stelstra, portefeuillehouder arbeidsveiligheid van de programmaraad Incidentbestrijding.

DOOR JILDOU VISSER

FOTOGRAFIE JEFFREY KOPER

Eén van de onderwerpen waarmee de werkgroep de afgelopen maanden aan de slag is gegaan, is de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E). Stelstra: 'Bij veel veiligheidsregio's was de RI&E niet volledig of niet actueel. We hebben nu een basis RI&E opgesteld voor de hele branche. Die is vastgesteld in de programmaraad Incidentbestrijding en als die ook door de Raad van Brandweercommandanten is vastgesteld, sturen we die naar de Inspectie, waarmee het een onderdeel is van de arbocatalogus van Brandweer Nederland. Vervolgens kunnen alle regio's deze basis gebruiken voor hun eigen RI&E.'

BEROEPSZIEKTEN

Een ander thema dat volop de aandacht heeft is beroepsziekten. Stelstra: 'We werken aan een landelijke set maatregelen die regio's zo kunnen oppakken, zonder dat ze grote investeringen hoeven te doen. Naast Amsterdam-Amstelland en Zuid-Limburg zijn ook Rotterdam-Rijnmond en Midden- en West-Brabant actief met dit thema bezig. We zien dat na de landelijke bijeenkomst in april de uitwisseling van kennis, tips en ervaring op gang is gekomen, maar met de landelijke set willen we ervoor zorgen dat iedereen

op elke kazerne met dit thema aan de slag kan.'

Het is een onderwerp dat volgens Stelstra integraal in de organisatie opgepakt moet worden. 'We weten dat het vuil door onze huid wordt opgenomen. Met de quick wins kunnen we direct flinke winst boeken. Daarnaast gaan we gedegen onderzoek doen naar wat het betekent voor de manier van inzet, het oefenen en de opleidingen. In de toekomst moeten we dit onderwerp doorvoeren in de doctrines, maar zover zijn we nog niet. Bovendien gaat het niet alleen om wat er tijdens een uitruk of oefening gebeurt. Het gaat ook om het uitkleden en het vervoeren, wassen en reinigen van de uitrukkleding. Om goed in kaart te brengen welke risico's gepaard gaan met welke stappen in het proces, doen we onderzoek naar verontreinigde bluskleding', legt Stelstra uit. 'En we kijken naar de oefensituaties. Voor de oefencentra worden handvaten uitgewerkt waarmee ook zij een slag kunnen slaan als het gaat om het voorkomen van besmetting met rook en rookdeeltjes.' Ook is de werkgroep bezig met het verzamelen van gegevens over beroepsziekten. Het IFV, het expertisecentrum voor arbeidsveiligheid, vertaalt buitenlandse onderzoeken naar de Nederlandse situatie. Vervolgens wordt bekeken of dat aanleiding geeft voor vervolgonderzoek. Stelstra: 'En we hebben Gerard Zomer gevraagd om het verleden en de informatiebehoefte in kaart te brengen en

Vieze kleding wordt in Amsterdam-Amstelland in de TS gescheiden mee teruggenomen naar de kazerne waar ze het logistieke proces ingaan.

Onderdelen van de arbocatalogus

De arbocatalogus gaat in op zes onderwerpen van arbeidsveiligheid:

- Visie op arbeidsveiligheid.
- Een basis RI&E voor onder andere PPMO, Uitruk op Maat en asbest.
- Informatie verzamelen, delen, analyseren en beschikbaar stellen over ongevallen en bijna-ongevallen, best en bad practices.
- Aandachtskaarten en overige instrumenten die landelijk beschikbaar worden gesteld.
- Veiligheidscultuur en mentale weerbaarheid en de borging ervan in opleidingsprogramma's en leiderschapsprogramma's.
- Persoonlijke veiligheid, waaronder beroepsgerelateerde aandoeningen als kanker en PTSS.

te kijken wat we daaruit kunnen leren.'

Volgens de portefeuillehouder is het belangrijk dat regio's kennis uitwisselen. 'Het is een zaak van de werkvloer en samen met de werkvloer moeten we zorgen dat dit nog beter wordt opgepakt.' Waar regio's onderling kennis moeten uitwisselen, zoekt de werkgroep contact met andere landen. 'Internationaal zijn we samenwerkingsverbanden aan het vormen. Als we onze krachten bundelen, kunnen we sneller resultaat boeken. Niet alleen in de onderzoeken die we doen, maar ook in de maatregelen die we kunnen nemen om de kans op kanker te verkleinen. Zo komt een Deense delegatie in september bij ons kijken en wij gaan aan het eind van dit jaar naar Kopenhagen.'

BRANCHERICHTLIJN

Om het onderwerp structureel op de agenda te houden, wordt een visie arbeidsveiligheid ontwikkeld en verdere brancherichtlijnen, de zogenoemde arbocatalogus. 'Dit gaat verder dan alleen beroepsziekten. In de visie gaat het bijvoorbeeld ook over hittestuwing, PTSS en mentale weerbaarheid', aldus Stelstra. 'Met

De quick wins

Met tien simpele quick wins, kunnen brandweerlieden zelf de risico's op beroepsziekten verkleinen.

Bij brand

1. Houd je masker minstens drie minuten op zodra je weer in veilig/rookvrij gebied bent.
2. Gebruik de drie minuten om je pak te ventileren en daarna van boven naar beneden af te spoelen. Vergeet daarbij je harnas en laarzen niet.
3. Zet slim in en vervuil zo weinig mogelijk manschappen.
4. Spoel gereedschap zoveel mogelijk af voordat je het terugplaatst op het voertuig.
5. Houd gebruikte slangen en gereedschap buiten de manschappen-cabine.

Terug in de kazerne

1. Zorg dat de afzuiginstallatie op de uitlaat zit.
2. Maak gebruikt materiaal schoon of ruil het om voor schone spullen.
3. Doe je nekflap en handschoenen in de was en stuur je pak naar de wasserette. Maak je helm en laarzen schoon en leg een schone nekflap, handschoenen en pak klaar.
4. Doe de rest van je kleren in de was en neem een douche voordat je in schoon gebied begeeft.
5. Meld je pas na al deze handelingen weer ter beschikking.

uitzondering van het onderdeel over de veiligheidscultuur, willen we de arbocatalogus aan het einde van het jaar afgerond hebben. Het lukt niet om op die termijn al wijzigingen in de opleidings- en trainingsprogramma's door te voeren, daarom loopt dat onderdeel langer door.' ■